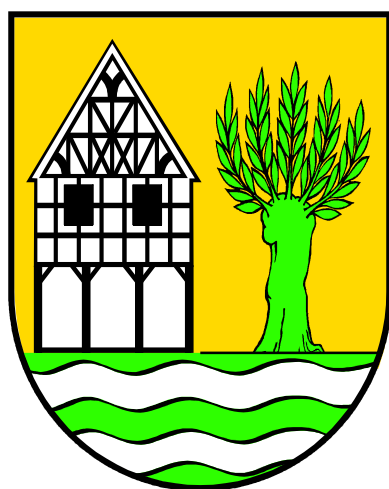

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO

GMINY STARE POLE

na lata 2004 – 2006

i kolejny okres programowy do 2013 r.

Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy Stare Pole opracowany został staraniem Samorządu Gminy Stare Pole, przy współudziale mieszkańców Gminy, przedstawicieli społecznych oraz przedstawicieli administracji i biznesu.

Szerokie uspołecznienie procesu przygotowania Planu Rozwoju Lokalnego pozwoliło na ujęcie w jego ramach wszystkich istotnych dla przyszłości Gminy i jej mieszkańców zagadnień gwarantując, iż siły i środki skierowane na realizację planowanych projektów przyczynią się do pożądanego przez mieszkańców kierunku rozwoju Gminy.

Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy Stare Pole został przygotowany przy wsparciu:

GEO-BIT CONSULTING

ul. Bolesława Krzywoustego 2/4

82-500 Kwidzyn

tel./fax: 0 55 275 9482

GSM: 603 746 442

e-mail geobit@poczta.onet.pl

Konsultanci:

dr inż. Jakub Kołodziejczyk

mgr Adam Burczyk

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA	4
Analiza	4
Położenie, powierzchnia, ludność	4
Środowisko przyrodnicze	4
Turystyka	6
Zagospodarowanie przestrzenne	6
Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego	6
Infrastruktura techniczna	6
Własność nieruchomości	7
Stan obiektów dziedzictwa kulturowego	7
Identyfikacja problemów	8
Gospodarka	8
Główni pracodawcy i struktura zatrudnienia	8
Struktura podstawowych branż na terenie gminy	9
Identyfikacja problemów	9
Sfera społeczna	9
Sytuacja demograficzna i społeczna	9
Warunki i jakość życia mieszkańców	10
Określenie grup społecznych wymagających wsparcia	12
Rynek pracy	12
Identyfikacja problemów	12
ZADANIA POLEGAJCE NA POPRAWIE SYTAUACJI	13
Lista zadań	13
Zmiany w strukturze gospodarczej obszaru, w tym zasady kształtowania rolnej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	13
Zmiany w sposobie użytkowania terenu	13
Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury	13
Poprawa stanu środowiska naturalnego	13
Poprawa stanu środowiska kulturowego	13
Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców	13
REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW	14
Podział na projekty i zadania inwestycyjne	14
POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANIAMI	15
OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	18
PLAN FINANSOWY	19
Źródła finansowania planu rozwoju lokalnego w latach 2004 – 2006 i dalej	19
Budżet Gminy	19
Budżet państwa	19
Środki prywatne	20

Środki UE	20
Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego	20
Inne	21
Plan finansowy na lata 2004 – 2006	21
SYSTEM WDRAŻANIA	22
SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	23
System monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego	23
Sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego	23
Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi	24
<i>Public Relations</i> Planu Rozwoju Lokalnego	24

AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

Analiza

Położenie, powierzchnia, ludność

Gmina Stare Pole położona jest na terenie Żuław Wiślanych przy trasie kolejowej i drogowej Malbork – Elbląg.

Administracyjnie Gmina leży na terenie Powiatu Malborskiego w województwie Pomorskim.

Gmina obejmuje obszar 79,72 km². Strukturę zagospodarowania przedstawiono w Tabeli nr 1.

Tabela nr 1: Struktura zagospodarowania gruntów na terenie Gminy Stare Pole

Zagospodarowanie terenu	Powierzchnia [km ²]
lasy	3,11
użytki rolne	62,90
pozostałe grunty	13,71

Gminę zamieszkuje ogółem 4 687 mieszkańców, w tym 2 410 mężczyzn.

Strukturę ludności ze względu na wiek przedstawiono w Tabeli nr 2.

Tabela nr 2: Struktura ludności

Ludność w wieku	Liczba mieszkańców
przedprodukcyjnym	1 173
produkcyjnym	2 860
poprodukcyjnym	654

W przeliczeniu na 1 km² przypada 58 osób.

Środowisko przyrodnicze

Na terenie gminy przeważają żyzne gleby typu mady o dość ciężkim składzie mechanicznym. Rzadziej występują mady piaszczyste lokalnie mają znaczenie surowcowe jako kruszywo naturalne oraz jako kolektor zasobów wód podziemnych z ujęciem w Ząbrowie.

Na terenie gminy występuje szereg wartościowych drzew – pomników przyrody objętych ochroną. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy przedstawiono w Tabeli nr 3.

Tabela nr 3: Pomniki przyrody na terenie Gminy Stare Pole

Nazwa pomnika przyrody	Wymiary [m]	Aktualny właściciel bądź zarządca	Położenie
Lipa drobnolistna	3,60	Gmina Stare Pole	Szaleniec, na terenie cmentarza mennonickiego

Nazwa pomnika przyrody	Wymiary [m]	Aktualny właściciel bądź zarządca	Położenie
Dąb szypułkowy	4,35	Dudek Grzegorz Żuławka	Kławki, obok budynku byłej Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej
Dąb szypułkowy	4,90	Skarb Państwa (ANR)	Szaleniec
Dąb szypułkowy	5,30	Skarb Państwa (ANR)	Szaleniec
Jesion wyniosły	2,00	Parafia Rzymsko-Katolicka Królewo Malborskie	Królewo, teren starego cmentarza przy Kościele Św.Mikołaja
Jesion wyniosły	3,00		Królewo, przy Kościele Św.Mikołaja
Topola biała	8,40	Własność prywatna – Antoni Skorupa	Królewo, na posesji A.Skorupy (poprzednio park wiejski obok plebani)
Dąb szypułkowy		Własność prywatna – Piotr Szyszk	Królewo
Topola	5.69	Zarząd Dróg Powiatowych - pas drogowy	
Dąb szypułkowy	5,56	HZZ Stare Pole	Teren fermy Kaczynos kol. przy drodze do zabudowań
Dąb szypułkowy	4,38	ANR	Krzyżanów, park podworski ZR Krzyżanów gosp.rolne, wł.GOSPROL
Dąb szypułkowy	5,08	ANR	Krzyżanowo, w parku (dz. Nr 11/1)
Dąb szypułkowy	4,36	Własność prywatna – Adam Kuliński	Parwark, nad rzeką Tyną, posesja A. Kulińskiego
Dąb szypułkowy	3,13	ANR- Skarb Państwa	Parwark, nad rzeką Tyną, przy posesji A.Kulińskiego
Dąb szypułkowy	3,03	ANR – Skarb Państwa	Parwark, nad rzeką Tyną, przy posesji A.Kulińskiego
Dąb szypułkowy	2,61	ANR – Skarb Państwa	Parwark, przy drodze polnej, przy posesji A.Kulińskiego
Dąb szypułkowy	2,93	Własność prywatna – Adam Kuliński	Na posesji Adama Kulińskiego
Dąb szypułkowy	3,60	Własność prywatna – Urszula Rachecka	Złotowo, pastwisko w pobliżu budynku U.Racheckiej

Na terenie Gminy wstępuje szereg zagrożeń dla środowiska naturalnego, do których zalicza się przede wszystkim dzikie wysypiska śmieci, brak skanalizowania całego terenu gminy a także znaczną ilość eternitowych pokryć dachowych (45 tys m²), które w niedługim czasie wymagać będą wymiany.

Krajobrazowo przeważa dość monotonna płaska równina sztucznie odwodniona. Rzeźbę terenu urozmaica koryto rzeki Nogat.

Pod względem klimatycznym teren Gminy wykazuje cechy charakterystyczne dla pobrzeża Bałtyku. Klimat lokalny modyfikowany jest przez wylesienie i płytkie zaleganie wód gruntowych oraz bogactwo sieci hydrograficznej. Podniesiona wilgotność powietrza zwiększa bezwładność i częstotliwość występowania mgieł.

Turystyka

Wysokie walory obszaru wynikają z położenia Gminy przy rzece Nogat otoczonej wysokim wałem wraz z przyłączonym do niej jeziorem otoczonym lasem.

Atrakcję turystyczną stanowią zachowane zabytki kultury materialnej okresu gotyku oraz z czasów menonitów. Gmina stanowić może zaplecze turystyczne w postaci bazy hotelowej i gastronomicznej Regionalne Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich (RCDRRiOW) dla aktywnego wypoczynku zarówno mieszkańców miasta Malborka jak i osób z całego kraju.

Na dzień dzisiejszy brak jest jednak zaplecza dla rozwoju turystyki w tym rejonie. W szczególności brak jest bazy gastronomiczno-hotelowej oraz infrastruktury turystycznej, w tym ścieżek rowerowych.

Zagospodarowanie przestrzenne

Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego

Na terenie Gminy nie występują tereny prawnie chronione ze względu na walory przyrodnicze czy środowiskowe.

Jednak przebiegająca na północnej granicy Gminy rzeka Nogat w istotny sposób wzbogaca walory krajobrazowe okolicznych terenów leśnych. Okalający rzekę wał daje duże możliwości uprawiania turystyki rowerowej. Niezbędna do tego jest budowa ścieżek rowerowych na grzbiecie wału rzeki Nogat od Malborka do śluzy w Michałowie. Piękne okolice, z jednej strony otoczone zielenią, a z drugiej wodą tworzą znaczącą wartość przyrodniczo-krajobrazową.

Infrastruktura techniczna

Mieszkańcy Gminy zaopatrują się w wodę z centralnego Wodociągu Żuławskiego. Do wodociągu podłączone jest 98% budynków. Woda na stacji uzdatniania w Ząbrowie oceniana jest jako dobra natomiast przesyłana jest siecią wodociągową z rur azbestowo – cementowych o długości 26 km. Całkowita długość sieci wodociągowej na terenie Gminy wynosi 57 km.

Ilość ścieków bytowych określa potrzeby w zakresie ich odprowadzania i oczyszczania. Na terenie Gminy funkcjonują trzy oczyszczalnie ścieków:

- Złotowo – przepustowość 18,75 m³/d,
- Królewo Malborskie – przepustowość 44,0 m³/d,
- Stare Pole – przepustowość 500,0 m³/d,

Z ogólnej liczby mieszkańców z usług kanalizacyjnych korzysta 54,1% mieszkańców. Całkowita długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosi 19,1 km.

Układ drogowy Gminy stanowią:

- droga krajowa Nr 22 o długości 13,0 km,
- drogi powiatowe o długości 55,46 km,
- drogi gminne 9,40 km w tym utwardzone 5,84 km.

Drogą krajową Nr 22 przechodzi ruch międzynarodowy od przejścia granicznego Gronowo (województwo warmińsko – mazurskie) do przejścia Kostrzyn (województwo lubuskie).

Rzeka Nogat stanowi żeglowną drogę wodną w niewielkim stopniu wykorzystywaną. System żeglowny ma powiązanie z Gdańskiem przez służę Przegalina i Martwą Wisłę, Elblągiem przez Kanał Jagielloński, a także Kaliningradem przez Zalew Wiślany.

Przez teren Gminy przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia. W sieć gazową wyposażone są miejscowości: Stare Pole, Krzyżanowo, Królewo, Janówka. Z sieci tej korzysta ok. 25% gospodarstw domowych. W pozostałej części gospodarstw domowych wykorzystywany jest gaz butlowy. Budynki użyteczności publicznej wyposażone są w ogrzewanie gazowe lub olejowe. Natomiast w gospodarstwach domowych stosowane jest indywidualne ogrzewanie, głównie węglem kamiennym.

Istniejąca w Starym Polu stacja redukcyjna I^o jest w stanie zapewnić gaz dla wszystkich miejscowości Gminy.

Na terenie Gminy istnieje składowisko odpadów o pow. 1,67 ha w Szaleńcu. Są to odpady komunalne niesegregowane. Wypełnione jest ono w 45%. Przewidywany okres eksploatacji do 2012 r. Z wysypiska korzystają wyłącznie miejscowości z terenu Gminy.

W Starym Polu prowadzona jest obecnie segregacja odpadów plastikowych i szkła. Docelowo zakłada się stały rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów.

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami Powiatu Malborskiego oraz Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami zakłada się, iż docelowo odpady z terenu gminy trafić będą do projektowanego Zakładu Utylizacji Odpadów w Tczewie.

Na terenie Gminy znajdują się 2 cmentarze parafialne w Starym Polu i Królewie. Miejsc do pochówku biorąc pod uwagę śmiertelność ok. 30 osób rocznie wystarczy na 2 lata. Konieczne jest przygotowanie nowego terenu na cmentarz. W planie zagospodarowania przestrzennego uwzględniono i przejęto teren pod budowę nowego cmentarza.

W latach ubiegłych prowadzona była analiza opłacalności budowy elektrowni wiatrowej w Kacznosie – Ząbrowie. Wykazała ona sprzyjające warunki dla tego typu inwestycji. Opracowana została dokumentacja techniczna na zlecenie prywatnego inwestora zainteresowanego tą inwestycją, jednak ze względu na rozszerzenie strefy ochronnej lotniska w Malborku inwestycja ta nie doszła do skutku.

Własność nieruchomości

Nieruchomości głównie stanowią własność prywatną (4 140 ha) i komunalną (173 ha), a tylko w niewielkiej części użytkowanie wieczyste (ok. 10%).

Znaczna część gruntów komunalnych wykorzystywana jest w celach publicznych. Ponad 105 ha to drogi, 15,7 ha o grunty zabudowane. Tylko 33,8 ha to grunty wykorzystywane rolniczo. Obecnie są one wydzierżawiane mieszkańcom na uprawy polowe. W przyszłości część tych gruntów przeznaczona zostanie pod budownictwo mieszkaniowe.

Obecnie przygotowane zostały tereny gminne pod budownictwo mieszkaniowe i usługowe w Starym Polu o pow. 15 ha.

Pozostałe grunty stanowią własność Skarbu Państwa.

Stan obiektów dziedzictwa kulturowego

Bogata historia i zróżnicowanie etniczne ludności Żuław spowodowały bogactwo zabytków kultury materialnej. Najstarsze zachowane zabytki pochodzą z XIII-XIV w. Są to zabytki gotyckiej architektury sakralnej: Kościół w Starym Polu, Krzyżanowie i Królewie. Do bardzo interesujących zabytków stanowiących o specyfice regionu należą pozostałości społeczności menonitów i domy podcieniowe w Kławkach, Złotowie i Kleciu oraz cmentarz w Szaleńcu. Zabytki te są w nienajlepszym stanie technicznym i wymagają konserwacji.

Identyfikacja problemów

Do najważniejszych problemów zidentyfikowanych na podstawie analizy aktualnej sytuacji gospodarczej należą:

- zły stan sieci wodociągowej - wodociąg w przeważającej części wybudowany jest z azbestu i cementu,
- brak kanalizacji we wsiach Ząbrowo, Królewo, Janówka, Szlagnowo, Kikojty, Kławki, Szaleniec, Klecie, Złotowo,
- brak sieci gazowej w sołectwach Kaczynos, Ząbrowo, Szlagnowo, Kikojty, Kławki, Złotowo, Klecie,
- wymagające remontów zabytkowe domy podcieniowe,
- brak dostępu do koryta rzeki Nogat brzegi zarośnięte chwastami i samosiejkami,
- zły stan nawierzchni dróg krajowych, powiatowych oraz gminnych,
- brak szczegółowego planu realizacyjnego dla terenów przeznaczonych pod budownictwo,
- brak ścieżek rowerowych,
- brak miejsc pochówku,
- niewykorzystanie sprzyjających warunków do budowy elektrowni wiatrowej w Kaczynosie – Ząbrowie.

Gospodarka

Główni pracodawcy i struktura zatrudnienia

Na terenie gminy, ze względu na jej wiejski charakter oraz wielkość, funkcjonuje niewiele podmiotów gospodarczych. Głównymi pracodawcami na terenie Gminy są:

- Regionalne Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – jednostka budżetowa zatrudniająca 124 osoby; zajmuje się przede wszystkim szkoleniem i doradztwem rolniczym,
- TRES Sp. z o.o. produkująca elementy i palety do przywozu części samochodowych zatrudniająca ok. 100 osób,
- Zespół Szkół – jednostka samorządowa zatrudniająca 65 osób,
- GOSPROL – spółka o profilu produkcji roślinnej i zwierzęcej, zatrudniająca 40 osób,
- Zakład Produkcji Wody w Ząbrowie – zatrudnia 35 osób,
- Urząd Gminy – zatrudnia 20 osób,
- Zakład Robót Melioracyjnych i Drogowych zatrudnia 10 osób,
- Stolarstwo Meblowe „ROJA” w Złotowie, zatrudnia 10 osób.

Firmy usługowe produkujące dla krajów UE mają szansę się rozwijać i zwiększać zatrudnienie. Na terenie gminy Stare Pole firmą produkującą na rynki UE jest firma „TRES”.

Działające w sektorze rolnictwa Regionalne Centrum Doradztwa będzie intensywnie wykorzystywane do szkoleń i pomocy w przygotowaniu rolników do poruszania się w przepisach europejskich.

Nie przewiduje się znaczącego i szybkiego obniżenia zatrudnienia w rolnictwie indywidualnym. Jednakże planowane działania mające na celu konsolidację małych gospodarstw rolnych z czasem przyczynią się do zmniejszenia liczby indywidualnych rolników. Znaczący wzrost zatrudnienia

oczekiwany jest natomiast w szeroko rozumianym sektorze usług okołorolniczych, jednakże jest to proces perspektywiczny i oddalony w czasie.

Struktura podstawowych branż na terenie gminy

Na terenie gminy zróżnicowanie działalności gospodarczej jest niewielkie i koncentruje się głównie wokół rolnictwa. Do podstawowych branż należą właśnie rolnictwo oraz handel obwoźny i dystrybucja realizowana poprzez działalność gospodarczą prowadzoną przez osoby fizyczne.

Strukturę zatrudnienia z podziałem na poszczególne branże przedstawiono w Tabeli nr 4.

Tabela nr 4: Struktura zatrudnienia

Branża	Liczba zatrudnionych
placówki handlowe i gastronomiczne	23
usługi transportowe	18
handel obwoźny i dystrybucja	117
indywidualne gospodarstwa rolne:	
• od 1,01 ha do 3,00 ha	101
• od 3,01 ha do 15,00 ha	110
• od 15,01 i wyżej	90

Na terenie Gminy brak jest typowych podmiotów gospodarczych działających w branży okołorolniczej. Nie ma rozwiniętego przetwórstwa spożywczego, brak jest związków producenckich.

Przewiduje się, iż w kolejnych latach ten sektor usług będzie najdynamiczniej rozwijającą się branżą na terenie Gminy.

Identyfikacja problemów

Na podstawie analizy sytuacji gospodarczej w gminie stwierdzono szereg problemów wynikających zarówno z uwarunkowań makroekonomicznych i regulowań prawnych jak również ze specyficznych uwarunkowań lokalnych. Do najważniejszych zaliczają się:

- rozdrobnione gospodarstwa rolne,
- brak przetwórstwa rolno – spożywczego,
- brak zróżnicowania w zakresie usług i przemysłu,
- wysokie koszty zatrudnienia,
- konieczność poprawy systemu melioracji na terenie Gminy,
- zdekapitalizowany majątek.

Sfera społeczna

Sytuacja demograficzna i społeczna

Ogółem ludność Gminy wynosi 4 687 mieszkańców, z tego w wieku produkcyjnym jest 2 860 osób. Strukturę wiekową ludności w wieku produkcyjnym przedstawiono w Tabeli nr 5.

Tabela nr 5: Struktura wiekowa ludności w wieku produkcyjnym

Ludność	Liczba
młodzież w wieku 18-24 lata	180
ludność w wieku 18 – 44 lata	537

Na terenie gminy liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosi 676 osób, w tym 366 kobiet. Do zasiłku dla bezrobotnych posiada prawo 109 osób.

Strukturę wykształcenia mieszkańców gminy przedstawiono w Tabeli nr 6.

Tabela nr 6: Struktura mieszkańców wg. wykształcenia

Wykształcenie	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
wyższe	102	48	54
średnie	500	314	186
zasadnicze	827	278	549
podstawowe	1 496	759	737

Stopa bezrobocia w gminie wynosi 34,9% i jest na poziomie bezrobocia w Powiecie Malborskim.

Warunki i jakość życia mieszkańców

Znaczna liczba mieszkańców gminy nie osiąga wystarczających dochodów dla zapewnienia właściwego poziomu życia. Wysoka, znacznie przewyższająca średnią wojewódzką oraz krajową, średnia bezrobocia sprawia, iż dochody mieszkańców gminy są rażąco niższe aniżeli średnia krajowa.

W 2003 r. z pomocy społecznej skorzystało 300 rodzin. Ilość osób korzystających z pomocy społecznej wyniosła 564, w tym z zasiłków stałych korzysta 45 osób.

W analizowanym okresie zakupiono 203 obiady dla dzieci. Liczba rodzin patologicznych na terenie gminy wyniosła 65.

Komunikację publiczną na terenie gminy obsługują:

- Miejski Zakład Komunikacyjny w Malborku,
- PKP,
- PKS.

W znakomitej większości są to połączenia ze Starego Pola z pominięciem innych wsi sołeckich. Jedyne połączenia okolicznych wsi z siedzibą gminy to własne środki transportu.

Na terenie Gminy znajduje się 1 285 mieszkań przy przeciętnej 0,97 osoby na 1 izbę. Przeciętna powierzchnia użytkowa wynosi 70,7 m², z czego na jedną osobę przypada 19,3 m². Mimo dużego zasobu mieszkaniowego nie wszystkie rodziny mają dobre warunki zamieszkania. Budynki i mieszkania stanowią własność prywatną często zrzeszoną we wspólnotach mieszkaniowych.

Infrastruktura społeczna gminy składa się z ośrodków oświatowych oraz ośrodka zdrowia.

Na terenie gminy, w Starym Polu zlokalizowany jest Zespół Szkół (szkoła podstawowa oraz gimnazjum) w którym uczy się 593 uczniów.

Do przedszkola uczęszcza 112 dzieci.

Młodzież z terenu gminy uczęszcza do szkół średnich w Malborku oraz w Elblągu, w tym przede wszystkim do Liceum Ogólnokształcącego w Malborku i Elblągu, Zespołu Szkół Zawodowych oraz Zespołu Szkół Technicznych i Zespołu Szkół nr 2 w Malborku.

Z Ośrodka Zdrowia w Starym Polu korzystają mieszkańcy całej gminy. Przeprowadzone badania profilaktyczne wskazują na nienajlepszy stan zdrowia młodzieży do lat 16. Szczegółowe wyniki badań młodzieży przedstawiono w Tabeli nr 7.

Tabela nr 7: Wyniki badań młodzieży do lat 16.

Stwierdzone wady i choroby	Liczba chorych [%]
wady wzroku	28,2
wady słuchu	10,65
choroby tarczycy	5,5
wady postawy	16,0

Zadania z zakresu kultury i sportu realizuje Gminny Ośrodek Kultury i Sportu mający swą siedzibę w Starym Polu. W Ośrodku działają sekcje:

- teatralna,
- plastyczna,
- muzyczna i gry na instrumentach,
- fotograficzna,
- kawiarenka multimedialna,
- biblioteka.

Ponadto na terenie gminy działają świetlice wiejskie w miejscowościach:

- Janówka,
- Królewo,
- Klecie,
- Złotowo,
- Kaczynos,

Instytucje funkcjonujące na terenie Starego Pola zapewniają dobry dostęp do edukacji, kultury, opieki zdrowotnej i obiektów sakralnych mieszkańcom. Pozostałe wsie sołeckie mają słaby dostęp do wymienionych instytucji, co wynika ze wspomnianych problemów komunikacyjnych i finansowych okolicznych mieszkańców .

Mieszkańcy gminy sporadycznie korzystają z ośrodków kulturalno-rozrywkowych Malborka i Elbląga.

W chwili obecnej środowisko lokalne, zwłaszcza z terenów okolicznych wiosek, przeżywa fazę kryzysu aktywności kulturalnej i sportowej na skutek braku dostępu do środków i informacji.

Bezpieczeństwo mieszkańcom zapewnia Rewir Dzielnicowych z siedzibą w Starym Polu. Obsada Rewiru jest zbyt mała, liczy zaledwie 4 funkcjonariuszy, a wyposażenie posterunku jest zdekapitalizowane. Policjanci nie mają możliwości szybkiego przemieszczania się na miejsca zdarzeń. Na stanie posterunku, jako jedyny środek transportu, znajduje się samochód marki Polonez z 1999 r.

Poziom bezpieczeństwa na terenie gminy nie odbiega od średniej dla gmin o podobnym charakterze. Na terenie gminy dochodzi zazwyczaj do pospolitych przestępstw i wykroczeń, takich jak kradzieże, kradzieże z włamaniem, prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu.

W roku 2003 zarejestrowana na terenie Gminy 124 przestępstwa oraz 82 wykroczenia. Ogółem wykrywalność wyniosła 70,8%.

Ochotnicza Straż Pożarna w Ząbrowie działa w krajowym systemie ratowniczym, jest również włączona do selektywnego systemu alarmowania. OSP w Ząbrowie dysponuje samochodem bojowym STAR 244 z 1981 r. w Starym Polu na wyposażeniu OSP znajduje się samochód LUBLIN III z 2001 r. OSP działają przy współudziale jednostki ratowniczej Państwowej Straży Pożarnej w Malborku.

Określenie grup społecznych wymagających wsparcia

Szeroko rozumianego wsparcia, zapewniającego byt na minimalnym poziomie, wymaga ok. 10% ludności Gminy. Są to przede wszystkim mieszkańcy wsi popegerowskich. Spowodowane jest to przede wszystkim przez brak rynku pracy dla ludności o niskim poziomie wykształcenia i bez konkretnego zawodu.

Wsparcia oczekują przede wszystkim:

- rodziny niezaradne życiowo o niskim wykształceniu,
- pracownicy byłych PGR,
- rodziny rolników,
- kobiety ze średnim i podstawowym wykształceniem.

Rynek pracy

Rynek pracy dla mieszkańców z terenu Gminy stanowią:

- indywidualne gospodarstwa rolne,
- jednoosobowe podmioty gospodarcze,
- instytucje państwowe i samorządowe,
- handel i gastronomia,
- zakłady pracy w ościennych miastach, a także w Trójmieście.

Identyfikacja problemów

Analizując stan aktualny sfery społecznej a terenie gminy zidentyfikowano szereg obszarów problemowych. Do najbardziej palących i niezbędnych do rozwiązania zaliczono następujące problemy:

- wysokie bezrobocie,
- brak wykształcenia zawodowego (kierunkowego) mieszkańców,
- mała liczba badań profilaktycznych i rehabilitacji,
- słabe połączenia realizowane przez komunikację publiczną,
- zbyt ubogo wyposażona Policja,
- brak mieszkań socjalnych,
- brak systemu prac interwencyjnych (zatrudnienie socjalne),
- zbyt kosztowna informatyzacja i dostęp do Internetu,
- brak wystarczającej edukacji kulturalnej i działań sportowych,
- niski poziom integracji społecznej i rodzinnej,

- brak kursów zawodowych.

ZADANIA POLEGAJCE NA POPRAWIE SYTAUACJI

Lista zadań

Zmiany w strukturze gospodarczej obszaru, w tym zasady kształtowania rolnej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

- zwiększenie obszarów indywidualnych gospodarstw rolnych,
- zalesienie gruntów VI klasy.

Zmiany w sposobie użytkowania terenu

- przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe i usługowe,
- zagospodarowanie międzywałów rzeki „Nogat”.

Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury

- modernizacja dróg,
- budowa sieci kanalizacyjnej,
- wymiana sieci wodociągowej azbestowo – cementowej,
- uruchomienie osobowego transportu publicznego,
- rozbudowa gazociągu,
- informatyzacja instytucji publicznych,
- modernizacja systemu gospodarki odpadami, w tym rozwój systemu segregacji odpadów.

Poprawa stanu środowiska naturalnego

- propagowanie i wspieranie stosowania alternatywnych systemów grzewczych,
- wymiana eternitowych pokryć dachowych.
- budowa kanalizacji sanitarnej
- rozwój systemów selektywnej zbiórki odpadów
- wspieranie budowy zakładu utylizacji odpadów

Poprawa stanu środowiska kulturowego

- budowa i modernizacja świetlic wiejskich i szkolnej,
- edukacja teatralna,
- remont i bieżące utrzymanie zabytków kultury materialnej.

Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców

- zorganizowanie boiska do gry w piłkę w każdym sołectwie i w większych skupiskach mieszkaniowych,
- budowa mieszkań socjalnych,

- dostosowanie pomieszczeń Ośrodka Zdrowia do wymogów ustawy o Zakładach Opieki Zdrowotnej,
- modernizacja ulic osiedlowych na terenie gminy,
- zorganizowanie placów zabaw, skwerków i ostoji przyrodniczej do wykorzystania w działaniach plenerowych,
- budowa cmentarza.

REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

Podział na projekty i zadania inwestycyjne

Kolejność poszczególnych zadań i projektów ustalono na podstawie analizy zarówno zapisów strategii Gminy jak również na podstawie analizy efektów konsultacji społecznych.

Przy ustalaniu kolejności realizacji zadań i projektów pod uwagę brano również stopień przygotowania do realizacji, możliwości finansowe Gminy, możliwości współfinansowania a także wpływ realizacji poszczególnych zadań i projektów na dalszy rozwój gospodarczy Gminy.

Wszystkie zadania inwestycyjne przewidziane do realizacji w latach 2004-2006 są zgodne z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Gminy.

Wykaz projektów i zadań przewidzianych do realizacji w latach 2004-2006 według hierarchii ważności określonej na podstawie zasad podanych wyżej przedstawiono w Tabeli nr 8. Wszystkie zadania i projekty inwestycyjne wdrażane i prowadzone będą przez Urząd Gminy Stare Pole. Urząd Gminy będzie również odpowiedzialny za całość zrealizowanych projektów.

Wyjątkiem od tej zasady jest realizacja projektu „Poprawa jakości wody pitnej”. Instytucją wdrażającą ten projekt jest na mocy zawartego porozumienia Związek Komunalny, a w przyszłości Spółka z.o.o w Ząbrowie. Gmina Stare Pole – jako jeden z sygnatariuszy porozumienia – wniesie w realizację tego projektu wkład własny, zgodnie z zapisami porozumienia oraz Programu Rozwoju Lokalnego.

Zagregowana lista zadań i projektów przewidzianych do realizacji w ramach Programu Rozwoju Lokalnego Gminy Stare Pole wraz z planem finansowym przedstawiona została w Tabeli nr 8.

Tabel nr 8: Zagregowana lista zadań i projektów przewidzianych do realizacji w ramach Programu Rozwoju Lokalnego Gminy Stare Pole wraz z planem finansowym

Nr zadania	Nazwa zadania	Wartość zadania	Środki własne	Środki UE	Środki prywatne	WFOŚiGW	Inne (Urząd Marszałkowski i budżet centralny)
ROK 2004		756 905	532 755	-	-	186 650	37 500
1	Remont chodnika na ul. Reymonta	23 390	23 390				
2	Remont drogi śródpolnej w m. Janówka	41 605	11 605				30 000
3	Remont ul. Sportowej (ulica, chodnik z jednej strony + wjazdy)	144 610	144 610				
4	Wiata przystankowa w m. Szlagnowo	4 000	4 000				
5	Budowa kanalizacji ul. Marynarki Wojennej	289 000	144 500			144 500	
6	Kanalizacja w m. Królewo - projekt techniczny	50 000	50 000				
7	Os. Za DOMEM NAUCZYCIELA - projekt i koncepcja zagospod.	19 520	19 520				
8	Os. Za DOMEM NAUCZYCIELA - podziały geodezyjne	7 000	7 000				
9	Os. Za DOMEM NAUCZYCIELA - budowa wodociągu	43 480	43 480				
10	Poprawa jakości wody pitnej - I etap	84 300	42 150			42 150	
11	Cmentarz - podniesienie terenu, odwodnienie	20 000	20 000				
12	Naprawa przepustu na drodze Janowo	15 000	7 500				7 500
13	Modernizacja ogrzewania budynku wielofunkcyjnego (gaz)	15 000	15 000				
ROK 2005		2 478 850	847 100	1 125 000	-	139 750	367 000
1	Remont i adaptacja świetlicy w Szlagnowie	150 000	30 000				120 000
2	Remont ul. Kopernika i Kościuszki (ulica, chodnik z jednej strony, wjazdy)	139 350	139 350				
3	Remont św. w m. Janówka (ogrzewanie, wyposażenie, malowanie)	50 000	20 000				30 000
4	Zagospodarowanie terenu przy świetlicy w Złotowie	30 000	10 000				20 000
5	Plac zabaw przy GOKu w Starym Polu dz. 182/6	30 000	5 000				25 000
6	Mini centrum Starego Pola - ławeczki na wysepce ul. Dworcowej	5 000	5 000				
7	Kanalizacja w m. Królewo - roboty budowlane	1 500 000	225 000	1 125 000			150 000
8	Os. Za DOMEM NAUCZYCIELA - uzbrojenie terenu	150 000	150 000				
9	Cmentarz – ogrodzenie, uzbrojenie terenu	100 000	100 000				
10	Plan zabaw Kaczynos	30 000	8 000				22 000
11	Mieszkania socjalne - projekt techniczny	15 000	15 000				
12	Poprawa jakości wody pitnej - II etap	279 500	139 750			139 750	

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Stare Pole

Nr zadania	Nazwa zadania	Wartość zadania	Środki własne	Środki UE	Środki prywatne	WFOŚiGW	Inne (Urząd Marszałkowski i budżet centralny)
ROK 2006		1 369 900	867 200	-	-	228 700	274 000
1	Rozbudowa systemu selektywnej zbiórki odpadów	55 000	25 000			30 000	
2	Remont ul. Słonecznej I etap (ulica, chodnik z 1 strony, wjazdu)	167 500	167 500				
3	Droga gminna Kławkki-Groble - nawierzchnia z płyt betonowych	270 000	100 000				170 000
4	Plac zabaw Kaczynos Kolonia	30 000	8 000				22 000
5	Plac zabaw Krzyżanowo	20 000	5 000				15 000
6	Remont świetlicy w Złotowie - ogrzewanie	10 000	3 000				7 000
7	Mieszkania socjalne - roboty budowlane	200 000	140 000				60 000
8	Poprawa jakości wody pitnej – III etap	397 400	198 700			198 700	
9	Cmentarz	100 000	100 000				
10	Kanalizacja Ząbrowo, Kraszewo - projekt	120 000	120 000				
Po roku 2006		4 235 000	1 040 000	2 700 000	-	90 000	405 000
1	kanalizacja Ząbrowo - roboty budowlane	1 500 000	225 000	1 125 000			150 000
2	Kanalizacja wsi Kraszewo – roboty budowlane	1 000 000	150 000	750 000			100 000
3	Opracowanie Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla wsi	150 000	150 000				
4	Wymiana eternitowego dachu na budynku Zespołu Szkół	180 000	90 000			90 000	
4	Ścieżki rowerowe 15 km	820 000	205 000	615 000			
5	Modernizacja świetlicy w Kleciu	50 000	15 000	35 000			
6	Przygotowanie pomieszczeń na świetlicę w Kraszewie	150 000	50 000	100 000			
7	Kort tenisowy Stare Pole	100 000	25 000	75 000			
8	Droga Ząbrowo	50 000	20 000				30 000
9	Droga w Złotowie	35 000	10 000				25 000
10	Wymiana okien i ocieplenie budynku Urzędu Gminy	200 000	100 000				100 000

POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI

Działania podejmowane i planowane przez nasz samorząd zbieżne są ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego. Strategia określa priorytety, cele strategiczne i zadania realizacyjne.

W odniesieniu do gminy Stare Pole najważniejsze są następujące zapisy przedstawiające zadania wyartykułowane w trakcie konsultacji społecznych:

Priorytet 2. Restrukturyzacja i unowocześnianie gospodarki

Cel 2.5. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej

tworzenie obszarów ułatwionego inwestowania i przyspieszonego rozwoju wokół regionalnych korytarzy transportowych

Cel 2.6. Wsparcie i stopniowe przekształcenie słabych strukturalnie obszarów wiejskich

*tworzenie pozarolniczych źródeł utrzymania na wsi
rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej*

Priorytet 4. Kreowanie wysokiej jakości życia

Cel 4.1 Tworzenie bezpiecznych i atrakcyjnych warunków życia

poprawa jakości życia i zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej

Cel 4.2 Poprawa ekologicznych warunków życia

*poprawa zaopatrzenia w wodę i polepszenie jakości wód
budowa systemów kanalizacji sanitarnej*

Cel 4.5 Wspieranie różnorodności kulturowej regionu

pielęgnowanie walorów krajobrazów historycznych regionu

Cel 4.6 Zachowanie dziedzictwa historycznego

zachowanie i wspieranie rewitalizacji zabytkowych obiektów i obszarów (parki, cmentarze)

Cel 4.7 Promocja zdrowia i rozwój kultury fizycznej

wspieranie rozwoju kultury fizycznej i sportu młodzieżowego

Gmina zamierza aktywnie wspierać działania bądź korzystać ze środków Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, stanowiącego element realizacji osi rozwojowej „Wzmocnienie potencjału rozwojowego regionów i przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów” realizowanej w ramach Narodowego Planu Rozwoju/Podstaw Wsparcia Wspólnoty dla Polski 2004-2006 głównie z **Priorytetu III - Rozwój Lokalny**, odnoszącego wielkość działań inwestycyjnych do potrzeb Gminy i możliwości finansowych. Głównym celem priorytetu jest wyrównanie szans społeczności lokalnych wiejskich i małych miast. Potrzeby i określone zadania Gminy wpisują się w następujące cele **Priorytetu III**:

1. wsparcie lokalnych i regionalnych centrów, które w znaczący sposób wpływają na ekonomiczną i społeczną aktywność ich otoczenia;
2. zwiększenie możliwości zatrudnienia, edukacji i ochrony zdrowia dla społeczności lokalnych, poprzez poprawę stanu infrastruktury;
3. tworzenie przyjaznego środowiska rozwoju dla mikroprzedsiębiorstw;

4. wykorzystanie potencjału turystycznego, sportowego, kulturowego, historycznego i przyrodniczego, poprzez rozwój i poprawę stanu infrastruktury turystycznej, wypoczynkowej, a także obiektów kulturowych;
5. zwiększenie atrakcyjności obszarów wiejskich dla inwestorów lokalnych i inwestorów zewnętrznych;
6. poprawa jakości środowiska;
7. zapobieganie problemom społecznym.

W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Gmina będzie prowadziła i inicjowała szkolenia, których celem będzie podniesienie kwalifikacji mieszkańców i wyposażenie w umiejętności, które pozwolą czerpać dochody z pozarolniczych źródeł.

Gmina będzie inicjowała i promowała wykorzystanie unijnych środków rolników na rozwój infrastruktury związanej z rolnictwem.

Będziemy również zachęcać i wspomagać finansowo oddolne działania mieszkańców w ramach Programu Odnowy Wsi.

OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Wskaźniki oddziaływania to długofalowe konsekwencje zadań planowanych do realizacji do końca 2006r. wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów.

Dla przejrzystości oceny ujęto tylko te wskaźniki, które będą miały wpływ na rozwój gospodarczy gminy, wzrost standardu życia mieszkańców i poprawę stanu środowiska. Wskaźniki te przedstawiono w Tabeli nr 9 i 10.

Tabela nr 9: Mierzalne wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego

Wskaźniki mierzalne	Jednostka	Wartość
Liczba wyremontowanych świetlic wiejskich	szt.	4
Liczba nowych placów zabaw i skwerów	szt.	4
Powierzchnia nowych mieszkań socjalnych	m ²	100
Liczba nowych miejsc pracy na terenie gminy	szt.	20
Długość nowych dróg na terenie gminy	m	1000
Długość nowowybudowanej kanalizacji sanitarnej	km	15
Przygotowane tereny inwestycyjne pod zabudowę mieszkaniowo-usługową	ha	15

Tabela nr 10: Niemierzalne wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego

Wskaźniki niemierzalne
Poprawa warunków życia mieszkańców gminy
Poprawa stanu środowiska naturalnego
Aktywizacja społeczna i gospodarcza mieszkańców gminy
Dostosowanie obszarów zagrożonych marginalizacją do nowych inicjatyw gospodarczych
Zwiększenie potencjału rozwoju lokalnego

Zmniejszenie dysproporcji rozwojowych między obszarami naszej gminy a przyległymi obszarami miejskimi poprzez zapewnienie mieszkańcom dostępu do:

- infrastruktury technicznej
- infrastruktury społecznej

ochrona dziedzictwa kulturowego

PLAN FINANSOWY

Źródła finansowania planu rozwoju lokalnego w latach 2004 – 2006 i dalej

Budżet Gminy

Dochody budżetu Gminy na 2004 r. planowane są na poziomie 7 594 834 zł, wydatki natomiast na poziomie 7 410 934 zł. Dochody własne stanowią 4 440 355 zł (58,5%) natomiast dotacje i subwencje 3 154 479 zł (41,5%). Nadwyżka budżetowa zostanie przeznaczona na spłatę kredytu długoterminowego, który zaciągnięto na budowę sali gimnastycznej. Spłata kredytu rozłożona jest na osiem lat od 2004 r. do 2012 r. Rocznie przypada do spłaty 61 600 EURO + odsetki.

W 2004 r. ze środków własnych na realizację zadań inwestycyjnych planuje się przeznaczyć środki finansowe w wysokości 582 243 zł. Do zrealizowania są zadania w zakresie budowy dróg i chodników, kanalizacji, cmentarza komunalnego oraz remonty placówek oświatowych.

Budżet Gminy w następnych latach będzie kształtował się na poziomie roku bieżącego. Zakładany wzrost dochodów własnych o wskaźnik inflacji znajdzie swoje odzwierciedlenie we wzroście wydatków bieżących.

Na realizację zadań inwestycyjnych planuje się przeznaczyć rocznie około 10% wydatków. Środki te będą stanowiły wymagany udział własny Gminy w realizowaniu zadań inwestycyjnych przy udziale środków z Unii Europejskiej i innych źródeł.

Dodatkowym zabezpieczeniem udziału środków własnych, o ile zaistnieje taka konieczność, będą kredyty i pożyczki. Z analizy prognozy długu publicznego na lata 2004 – 2007 stanowiącej załącznik do uchwały budżetowej na 2004 r. wynika, że prognozowana kwota długu na koniec 2004 r. w stosunku do planowanych dochodów na ten rok wynosi 32,54% (przy progu 60% - wymóg określony postanowieniem art. 113 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych). Natomiast zakładana kwota spłaty w 2004 r. zobowiązań łącznie z należnymi odsetkami stanowią 6,77% (przy progu 15% - wymóg określony w art. 114 ustawy jak wyżej).

Analiza budżetu Gminy Stare Pole prowadzi do wniosku, iż utrzymanie obecnego poziomu wydatkowania środków własnych na cele inwestycyjne odbywać się będzie bez powiększania obecnego zadłużenia Gminy.

Budżet państwa

Ze względu na skalę realizowanych na terenie gminy zadań nie zakłada się znaczącego wykorzystania środków z budżetu Państwa.

Udział środków krajowych z budżetu centralnego może wystąpić w przypadku korzystania ze środków pomocowych np. przy ZPORR jako 10% dodatek do środków pozyskanych przez gminę ze stanowiącego element realizacji osi rozwojowej „Wzmocnienia potencjału rozwojowego regionów i przeciwdziałania marginalizacji niektórych obszarów” realizowanych w ramach Narodowego Planu Rozwoju Podstaw Wsparcia Wspólnoty dla Polski 2004-2006 z priorytetu III Rozwój Lokalny - działania 3.5. Ewentualny udział środków krajowych z budżetu centralnego może również wystąpić w przypadku korzystania ze środków pomocowych przy realizacji tzw. projektów „miękkich” związanych ze

wsparciem szeroko rozumianych zasobów ludzkich jako uzupełnienie krajowego wkładu środków publicznych oraz wsparcie udziału w projektach szkoleniowych podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy. Udział środków krajowych w przypadku wspierania przedsiębiorców prywatnych jest w takim przypadku zapewniony na szczeblu centralnym.

Środki prywatne

Realizacja zadań we współpracy z sektorem prywatnym odbywać się będzie na zasadzie umów wzajemnych. Dla realizacji niektórych przedsięwzięć konieczna będzie współpraca z sektorem prywatnym (partnerstwo publiczno – prywatne).

Celem samorządu będzie również zaangażowanie w realizację *Planu Rozwoju Lokalnego* – na zasadzie partnerstwa – działające na terenie gminy organizacje pozarządowe, przedsiębiorców oraz instytucje kultury.

Aktualnie problemem jest jednak brak zatwierdzonych dokumentów prawnych regulujących kwestie partnerstwa publiczno – prywatnego.

Środki UE

Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego

Celem Zintegrowanego Programu Rozwoju Regionalnego jest, zgodnie z jego zapisami, tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji w taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju, jego spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską.

Cel programu zostanie osiągnięty poprzez koncentrację środków krajowych i towarzyszącego im współfinansowania ze strony funduszy strukturalnych (Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego) na różnorodnych działaniach skoncentrowanych wokół trzech priorytetów:

Priorytet 1 rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów	Modernizacja i rozbudowa regionalnego układu transportowego
	Infrastruktura ochrony środowiska
	Regionalna infrastruktura społeczna
	Rozwój turystyki i kultury
	Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego
	Rozwój transportu miejskiego w aglomeracjach

Priorytet 2 wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach	Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie
	Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne
	Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa
	Reorientacja zawodowa osób dotkniętych procesami restrukturyzacyjnymi
	Promocja przedsiębiorczości
	Regionalne Strategie Innowacyjne i transfer wiedzy

Priorytet 3 Rozwój lokalny	Obszary wiejskie
	Obszary podlegające restrukturyzacji
	Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojenne
	Mikroprzedsiębiorstwa
	Lokalna infrastruktura społeczna

Zakłada się możliwość wsparcia realizowanych zadań dotacjami w wysokości do 75% kosztów kwalifikowanych realizowanego projektu w ramach priorytetu I i III oraz dotacjami w wysokości do 100% kosztów kwalifikowanych realizowanego projektu (w połączeniu ze środkami państwowymi) w ramach priorytetu II.

Projekty realizowane w ramach **Europejskiego Funduszu Społecznego, w połączeniu ze środkami państwowymi, mogą zostać sfinansowane w całości (do 100%).**

W praktyce przewiduje się możliwość uzyskania wsparcia w ramach na działania gminy podejmowane w ramach Priorytetu 3 „Rozwój Lokalny – Obszary Wiejskie”.

Inne

W szczególnych wypadkach, kiedy zadania bieżące będą pokrywały się z możliwością pomnożenia nakładów poprzez udział środków zewnętrznych celowym będzie wykorzystanie dodatkowych możliwości, takich jak pożyczki i kredyty preferencyjne.

Będzie to miało miejsce w szczególności w przypadku realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska, które są wspierane przez np. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Udzielane przez WFOŚiGW pożyczki są wyjątkowo korzystne – obecnie oprocentowanie roczne wynosi do 4%, dając możliwość umorzenia do 40% wartości pożyczki.

Plan finansowy na lata 2004 – 2006

Plan finansowania inwestycji gminnych opiera się w pierwszym rzędzie na środkach własnych. Zakłada się również, w przypadku realizacji inwestycji proekologicznych, zgodnych z zadaniami statutowymi Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku, współfinansowanie ze środków tego Funduszu.

W przypadku realizacji projektów, których cele zgodne są z celami Zintegrowanego Programu Rozwoju Regionalnego, założono współfinansowanie realizacji tych projektów ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

W Tabeli 11 przedstawiono plan finansowania inwestycji gminnych w latach 2004 – 2006

Tabela nr 11: Plan finansowania inwestycji gminnych w latach 2004 – 2006 (w PLN)

Rok budżetowy	Środki własne	Środki UE	Inne	RAZEM
2004	611 755		224 150	835 905
2005	795 100	750 000	334 750	1 879 850
2006	827 200		502 700	1 329 900
RAZEM lata 2004 - 2006	2 234 055	750 000	1 061 600	4 045 655

Plan finansowy na lata 2007 – 2013 zostanie opracowany po ostatecznym zatwierdzeniu zadań inwestycyjnych na ten okres. Zasadniczo przyjmuje się analogiczną jak w obecnym okresie możliwość finansowania zadań inwestycyjnych ze środków własnych Gminy. Uzupełnieniu podlegać będą możliwości finansowania ze środków zewnętrznych. Możliwości te zależą i zależec będą od specyfiki planowanych zadań inwestycyjnych.

SYSTEM WDRAŻANIA

Przygotowanie projektów przewidzianych do realizacji w latach 2004-2006 jest na różnym stopniu zaawansowania. Konsekwentnie będziemy uzupełniać nasze projekty. Dla zadań zaplanowanych do realizacji w dalszej kolejności konieczne jest wykonanie niezbędnej dokumentacji.

Wdrożeniem Planu Rozwoju Lokalnego zajmować się będzie bezpośrednio samorząd gminny: Rada Gminy oraz Wójt Gminy.

Dla realizacji niektórych zadań konieczna będzie współpraca z władzami powiatowymi i regionalnymi, w szczególności z samorządem powiatowym i wojewódzkim.

Jednym z podstawowych celów będzie również zaangażowanie w realizację Planu – na zasadzie partnerstwa - jak największej liczby mieszkańców i organizacji pozarządowych.

Prace związane z wdrożeniem projektów współfinansowanych z środków UE, dla których inwestorem będzie Urząd Gminy, będą prowadzone przez zespół powołany w Gminie. W trakcie prac zespół będziemy wykorzystywać dotychczasowe doświadczenia. Zespół odpowiedzialny będzie za przygotowanie i przeprowadzenie wszystkich zadań związanych z wdrożeniem projektu: przygotowanie procedur przetargowych, monitoring wskaźników projektu w fazie budowy i po jej zakończeniu. Przewiduje się w wyjątkowych sytuacjach zatrudnienie ekspertów oraz doradców zewnętrznych. Wybór wykonawcy zadań nastąpi zgodnie z obowiązującym prawem w zakresie zamówień publicznych.

SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

System monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego

Monitoring Planu Rozwoju Lokalnego dotyczyć będzie przede wszystkim kontroli realizacji zadań inwestycyjnych i projektów rozwojowych oraz planowanych wskaźników produktów i rezultatów poszczególnych inwestycji.

Monitoring ma służyć:

- ocenie postępu realizacji konkretnych projektów inwestycyjnych,
- weryfikacji zgodności osiągniętych produktów, rezultatów i osiągnięć z założonymi celami,
- korygowaniu działań, w tym strategii jeśli nie przynoszą zamierzonych efektów lub jeśli nastąpią zmiany w otoczeniu obszaru objętego Planem Rozwoju Lokalnego,
- ocenie efektywności wykorzystania posiadanych środków pieniężnych,
- wczesnej diagnozie trudności mogących mieć wpływ na realizowane inwestycje, zwłaszcza terminowości ich zakończenia.

Nie przewiduje się powstania dedykowanych stanowisk pracy w Urzędzie Gminy do monitorowania efektów prowadzonych inwestycji. Zasadniczo dla działań i projektów realizowanych w ramach Programu Rozwoju Lokalnego monitoring i kontrolę prowadzi będzie wyznaczony pracownik - członek wspomnianego wcześniej zespołu.

W szczególnych przypadkach, w miarę potrzeb, monitoring i kontrola będzie prowadzona przez inne podmioty wskazane jako najbardziej odpowiednie dla danego projektu i właściwego wskaźnika.

Przyjmuje się, iż wyniki monitoringu dostępne będą w Urzędzie Gminy Stare Pole.

Monitoring polegać będzie m.in. na przygotowywaniu okresowych, rocznych oraz końcowych raportów w trakcie trwania inwestycji. Realizacja tych zadań kontrolowana będzie również - co wynika z właściwych przepisów - przez właściwe jednostki Urzędu Wojewódzkiego oraz instytucje zaangażowane w realizację konkretnego programu.

Sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego

Ocena Planu Rozwoju Lokalnego ma służyć przede wszystkim oszacowaniu osiągnięcia wskaźników oddziaływania, czyli długotrwałych efektów poszczególnych projektów, przez to całego Planu Rozwoju Lokalnego.

Ocena ma odpowiedzieć na pytanie o trafność planowanych/przeprowadzonych/zakończonych projektów w odniesieniu do potrzeb, ocenić efekty i korzyści z ich wdrożenia, a także ich wpływ na kwestie horyzontalne.

Dokonanie oceny jest obowiązkiem beneficjentów projektu – w naszym wypadku Gminy Stare Pole. **Dla oceny programów, których częścią są projekty współfinansowane z środków Unii Europejskiej rozróżnia się następujące typy ocen:**

- *ex- ante* (przed realizacją programu); uznać można, że ocenę taką przeprowadzono na etapie przygotowywania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Stare Pole, harmonogram inwestycji sporządzono bowiem w oparciu o lokalne potrzeby oraz plany rozwojowe gminy
- *mid-term* (w połowie okresu realizacji), w odniesieniu do Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2004-2006 nie przewiduje się oceny w połowie okresu realizacji, gdyż zakończenie większych inwestycji zaplanowano na rok 2006. Ocena taka zostanie sporządzona w przypadku zaistnienia takiego obowiązku

- *ex-post* (na zakończenie programu); w jej ramach przewiduje się, że po zakończeniu danego projektu - przez kolejne pięć lat, w systemie rocznym sporządzane będą raporty celem weryfikacji rzeczywistych i planowanych wskaźników oddziaływania
- *on-going* (bieżąca); ocenie tej podlegać będą poszczególne projekty w trakcie ich realizacji

Raporty z oceny Planu Rozwoju Lokalnego oraz poszczególnych projektów sporządzane będą zgodnie z zaleceniami Unii Europejskiej oraz ewentualnie innych instytucji zaangażowanych w realizację konkretnego programu.

Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Czynnikiem gwarantującym osiągnięcie planowanych efektów w wyniku realizacji określonych inwestycji będzie współpraca sektora publicznego z sektorem prywatnym oraz organizacjami pozarządowymi.

Celem jest jak największe zaangażowanie w/w instytucji, które mogą zarządzać projektami po ich zakończeniu, w realizację przedsięwzięć na zasadzie partnerstwa, a jeśli to możliwe w roli współfinansującego określone zadanie.

Aktualnie, problemem jest brak zatwierdzonych dokumentów prawnych regulujących kwestie partnerstwa publiczno – prywatnego.

Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego

Główną instytucją odpowiedzialną za promocję Planu Rozwoju Lokalnego oraz za informacje i promocję realizowanych działań jest Urząd Gminy w Starym Polu.

Przygotowywane materiały promocyjne będą określać m.in. cele realizacji poszczególnych zadań w ramach planu, planowane wskaźniki osiągnięć oraz źródła finansowania projektów. Sposoby promocji inwestycji współfinansowanych z Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej reguluje Rozporządzenie Komisji Europejskiej Nr 1159/2000 z dnia 30.05.2000 roku w sprawie „Zasad informowania i promocji projektów współfinansowanych z Funduszy Strukturalnych”.

Głównym celem działań związanych z promocją Planu Rozwoju Lokalnego jest dotarcie do jak najszerzej grupy beneficjentów działań podejmowanych w ramach Planu, a także instytucji mogących być partnerami w realizacji inwestycji. Grupami tymi są:

- beneficjenci projektów - mieszkańcy gminy Stare Pole,
- środowisko przedsiębiorców rolnych,
- instytucje państwowe i samorządowe,
- organizacje pozarządowe,
- partnerzy społeczni.

W ramach promocji Planu Rozwoju Lokalnego podejmowane będą w szczególności takie działania jak:

- przygotowanie strony internetowej Urzędu Gminy w Starym Polu na której znajdzie się Plan Rozwoju Lokalnego,
- ulotki/ biuletyny informacyjne dla beneficjentów,
- tablice informacyjne o formie realizacji i współfinansujących projekt,
- spotkania z potencjalnymi partnerami społeczno – gospodarczymi,
- publikacje w prasie, radio, TV itp.

Każdorazowo opinia publiczna informowana będzie o współfinansowaniu Projektów ze środków Funduszy poprzez artykuły i komunikaty prasowe, audycje radiowe i telewizyjne oraz poprzez strony internetowe. W miejscach realizacji poszczególnych inwestycji Projektu ustawione będą tablice reklamowe informujące o współfinansowaniu inwestycji .

Po zakończeniu realizacji inwestycji ustawione zostaną tablice pamiątkowe informujące o częściowym finansowaniu ze środków zewnętrznych.

W przypadku organizowania konferencji, seminariów, pokazów dotyczących Unii Europejskiej prezentowany będzie jej wkład w rozwój regionu.